

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-GRAVENHAGE

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
		IZ. 2007/869	20april 2007
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
CoP14 CITES			

_____ Geachte Voorzitter,

Op 9 januari 2007 heeft mijn voorganger u schriftelijk geïnformeerd over de voorbereidingen van de organisatie van de 14^e Conferentie van Partijen (CoP14) van de CITES-conventie (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora) door Nederland. De conferentie vindt plaats van 3 juni tot en met 15 juni 2007, in het World Forum Convention Center (WFCC) in Den Haag.

Hierbij ontvangt u nadere informatie over de voorbereidingen van de Conferentie en de Nederlandse inzet, alsmede over de eendaagse Ministeriële Rondetafel Conferentie die parallel aan de Conferentie van Partijen zal worden gehouden op woensdag 13 juni.

Het feit dat de bijeenkomst in Nederland zal plaatsvinden voegt een dimensie toe aan de opstelling van Nederland, zowel in formele als informele zin. Nederland is:

1. voorzitter van de Conferentie en derhalve verantwoordelijk voor een goede en onafhankelijke procesgang en daarmee is Nederland medeverantwoordelijk voor het uiteindelijke succes van CoP14;
2. gastland, waaruit voortvloeit dat bijzondere aandacht wordt besteed aan communicatie en publiciteit en waarbij de resultaten van deze conferentie zullen afstralen op Nederland;
3. één van de 171 partijen bij de CITES-conventie en binnen de EU mede bepalend voor de inhoudelijke resultaten van de bijeenkomsten.

Het is mij een genoegen om de Leden van de Vaste Commissie voor LNV van de Tweede Kamer uit te nodigen om het plenaire gedeelte van deze conferentie op 14 en 15 juni bij te wonen. Ter voorbereiding van de conferentie ga ik graag in op het verzoek van de Tweede Kamer om op korte termijn een inhoudelijke briefing te verzorgen.

Gedetailleerde informatie over CITES en deze conferentie kunt u vinden op www.cites.org en de website van het ministerie van LNV www.minlnv.nl.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
20april 2007	IZ. 2007/869	2

14de Conferentie van Partijen van het CITES-verdrag

Het CITES-verdrag heeft als doel de internationale handel in wilde dieren en planten te reguleren zodat deze niet in hun voortbestaan worden bedreigd. De grondslag voor het CITES-verdrag is gelegd in de jaren '60, een tijdperk waarin nog weinigen zich echt zorgen maakte over het voortbestaan van soorten. Tegenwoordig is iedereen doordrongen van de desastreuze effecten van de illegale handel in dieren, planten en afgeleiden daarvan. De voorbeelden die het meest in het oog springen zijn de discussies in het kader van CITES over olifanten/ivoor, tijgerhuiden en botten en de neushoorn. Zonder wet- en regelgeving, en dus CITES, zouden bepaalde bedreigde soorten uitgestorven zijn.

Nederland heeft CITES in 1984 geratificeerd. De wettelijke basis is vastgelegd in de Flora- en faunawet (Ff-wet).

Alle soorten die bescherming vinden onder CITES zijn onderverdeeld in drie bijlagen :

- **Bijlage I.** Hierin zijn alle met uitsterven bedreigde soorten opgenomen. Handel is in principe verboden behalve in uitzonderlijke gevallen (dierentuinen, fokprogramma's, educatieve doeleinden, pre-conventie (antiek));
- **Bijlage II.** Deze bevat soorten die niet noodzakelijk met uitsterven worden bedreigd, maar de handel dient wel gecontroleerd plaats te vinden om duurzaam gebruik op langere termijn te waarborgen;
- **Bijlage III.** Deze bevat soorten die in minstens één land beschermd zijn, dat andere CITES-Partijen verzocht heeft de handel daarin te controleren.

Op de agenda van de conferentie staat een groot aantal soortenvoorstellen en werkdocumenten/onderwerpen. De soortenvoorstellen (A) betreffen dieren en planten voor opname in een van de bijlagen dan wel wijzigingen in de bijlagen. De werkdocumenten en algemene onderwerpen (B) zijn geagendeerd door partijstaten en het CITES-Secretariaat om de uitvoering en werking van de conventie te verbeteren.

A. Soortenvoorstellen

In totaal hebben de bij CITES aangesloten staten 36 voorstellen ingediend. De onderwerpen die naar verwachting de meeste aandacht zullen krijgen zijn de volgende.

Olifanten

Voorstellen over olifanten worden iedere conferentie ingediend. De voorstellen die nu voorliggen zijn tegenstrijdig. Dit zal de discussie zeker complex maken. Het voorstel ingediend door Kenia en Mali strekt ertoe een moratorium voor twintig jaar te bereiken voor de handel in ruwe en bewerkte ivoor (een verdergaande beperking van de nu beschikbare mogelijkheden). Deze tijd dient volgens het voorstel benut te worden om de illegale handel onder controle te krijgen. Het is de verwachting dat in ieder geval de EU niet in zal stemmen met dit voorstel. Om procedurele redenen klopt het voorstel niet, want er bestaat *de facto* een moratorium, dat overigens bij iedere conferentie kan worden herzien. Sinds 1989 staat de Afrikaanse olifant op Bijlage I, behoudens enkele gezonde populaties.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
20april 2007	IZ. 2007/869	3

De voorstellen van Botswana en een gezamenlijk voorstel van Botswana en Namibië hebben juist tot doel een aanzienlijke versoepeling van de strenge regels inzake handel in ivoor te bereiken.

Belangrijk uitgangspunt voor de EU bij deze voorstellen is dat de landen waarop deze twee voorstellen betrekking hebben succesvol beleid voeren ten aanzien van de bescherming van de olifantenpopulaties. In verschillende gebieden zijn olifanten dusdanig talrijk dat beheersmaatregelen noodzakelijk zijn om degradatie van die ecosystemen tegen te gaan.

De insteek van de EU zal erop gericht zijn een constructieve bijdragen te leveren aan het debat. Het uiteindelijke standpunt van de EU zal zeker beïnvloed worden door uitkomsten van de bijeenkomst van de Afrikaanse landen over de olifantenvoorstellen, de zogenaamde Elephant Dialogue Meeting die van 30 mei tot 1 juni 2007 wordt gehouden in Den Haag, voorafgaand aan de Conferentie van Partijen.

Mariene soorten

Wat opvalt is dat er, in verhouding met voorgaande CITES-conferenties meer voorstellen zijn ingediend voor mariene soorten. Hiermee geven de partijstaten duidelijk aan dat zij van mening zijn dat CITES hier een toegevoegde waarde heeft. Namens de EU heeft Duitsland drie voorstellen ingediend: over twee haaisoorten (haringhaai en de doornhaai) en de Europese paling. Deze voorstellen strekken ertoe deze drie soorten op te nemen in Bijlage II. Handel blijft mogelijk, maar is onderhevig aan de CITES-vergunningensystematiek in overeenstemming met het duurzaamheidsprincipe. Deze voorstellen onderstrepen duidelijk nut en noodzaak van de Ministeriële Conferentie, waar we ook komen te spreken over mariene soorten. Nederland ondersteunt deze voorstellen. Er is verder een belangrijk voorstel ingediend voor de zaagvis, voor plaatsing op bijlage I. Daarnaast ligt een voorstel voor van de juweelkardinaalbaars, een vis die uitsluitend verhandeld wordt voor aquaria. Deze soort komt slechts voor in een zeer klein gebied in Indonesië.

Houtvoorstellen

Ook voor houtsoorten geldt dat in vergelijking met eerdere conferenties een duidelijke stijging is waar te nemen in het aantal ingediende voorstellen. Nederland heeft drie voorstellen voor boomsoorten voorbereid. Deze zijn door Duitsland namens de EU ingediend. Kern van de voorstellen is de soorten te plaatsen in Bijlage II en het gebruik voor de internationale handel in balans te brengen met duurzaam gebruik. Het betreft soorten die uitsluitend in Zuid- en Midden-Amerika voorkomen. Deze zijn na een intensief proces tot stand gekomen via de bestaande CITES-processen en met betrokkenen uit de regio. Het gaat om de soorten *Black Rosewood*, *Honduras Rosewood* en *Ceder*.

Hoewel deze voorstellen zorgvuldig binnen de CITES-procedure zijn voorbereid met betrokken landen, verwacht ik een stevig debat. Bij de internationale handel in hout zijn de belangen aanzienlijk. Handelsorganisaties kunnen hun regeringen onder druk zetten.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
20april 2007	I.Z. 2007/869	4

B. Algemene onderwerpen

Naast soortenvoorstellen worden tijdens de conferentie ook onderwerpen besproken die de werking van de conventie moeten verbeteren. Voor een deel betreft het hier documenten met richtlijnen om de naleving van het verdrag door de staten te verduidelijken. Andere thema's die veel aandacht zullen vragen zijn de geagendeerde nieuwe CITES Strategische Visie 2008 – 2013 en het door Japan ingediende voorstel over walvissen.

CITES Strategische Visie 2008 - 2013

In een kleine werkgroep hebben vertegenwoordigers uit de verschillende regio's de nieuwe Strategische Visie 2008 – 2013 voorbereid. Het CITES-Secretariaat heeft dit proces begeleid. De huidige Strategische Visie loopt dit jaar af. Het doel van de Strategische Visie is tweeledig: (1) verbeteren van de werking van de conventie gericht op de toekomst; en (2) zorgen dat het beleid van CITES coherent is met internationaal beleid op het gebied van milieu en andere internationale initiatieven. Dit onderwerp levert wellicht discussie op omdat het ambitieniveau over de toekomst van CITES tussen de verschillende regio's uiteenloopt. De EU wil de relatie met de Convention on Biodiversity (CBD) en andere Multilateral Environmental Agreements (MEA's) sterker tot uiting laten komen, terwijl andere regio's, zoals de Noord-Amerikaanse regio, zich hiertegen naar verwachting zullen verzetten.

Walvissen

Ook de discussie over hoe om te gaan met internationale vraagstukken inzake walvissen keert wederom terug op deze CITES-conferentie. Japan stelt dit jaar voor dat alle walvissen die beheerd worden door de International Whaling Commission (IWC), geëvalueerd moeten worden door het Dieren Comité. Binnen CITES zijn deze opgenomen in Bijlage I. Uiteindelijk doel is waarschijnlijk om te komen tot een overheveling van walvissen van bijlage I naar bijlage II, waardoor op termijn internationale handel kan worden toegestaan. Japan is van mening dat de discussie in IWC-verband niet tot een voor hun gunstige uitkomst leidt. Daarom wil het land deze discussie openbreken binnen CITES. De EU en Nederland zullen niet instemmen met dit voorstel, omdat het indruist tegen gemaakte afspraken met het IWC-Secretariaat en geldende resoluties binnen CITES. Daarenboven zou dit voorstel het Dieren Comité politiseren.

Ministeriële Conferentie

Nederland speelt een actieve en initiërende rol in de internationale samenwerking op het gebied van biodiversiteit. Mede daarom organiseert Nederland tijdens de CITES-Conferentie een eendaagse internationale Ministeriële Rondetafel Conferentie, met als doel tot een grotere internationale politieke betrokkenheid voor een betere implementatie van het verdrag te komen. Het is de eerste keer dat een dergelijke ministeriële bijeenkomst binnen dit verdrag wordt georganiseerd.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
20april 2007	I.Z. 2007/869	5

Deze conferentie wordt gehouden op woensdag 13 juni en beslaat één dag. Alle ministers van de 171 bij CITES aangesloten partijstaten zijn hiervoor uitgenodigd.

De thema's van de rondetafel zijn:

1. Het vergroten van de politieke betrokkenheid voor CITES en de mate waarin deze aandacht (of gebrek daaraan) van invloed is op de implementatie en handhaving van het Verdrag.
2. De mogelijkheid bespreken om CITES (binnen het gegeven mandaat) versterkt in te zetten voor het bereiken van de Millennium Ontwikkelingsdoelen, met inbegrip van mogelijke bijdragen aan het duurzaam gebruik van natuurlijk hulpbronnen, zoals bosbouw en visserij, te versterken.

Zoals ook verwoord in de nieuwe CITES Strategische Visie, is er sprake van toenemende aandacht voor de snelle achteruitgang van vooral hout en mariene soorten. Deze signalen worden versterkt door alarmerende berichten van organisaties als de ITTO (International Timber Trade Organisation) en de FAO (Food and Agricultural Organisation) en via rapporten uitgebracht door NGO's en andere relevante instellingen over deze sectoren.

Als uitkomst van de discussie streef ik naar een verklaring, die de internationale politieke betrokkenheid voor de implementatie van de conventie zal versterken. De resultaten van de Rondetafel Conferentie zal ik aan de plenaire vergadering van de Conferentie van Partijen presenteren.

Communicatie en publiciteit

Een CITES-conferentie genereert veel nationale en mondiale media-aandacht. Het biedt een goede gelegenheid om het onderwerp 'internationale handel in dieren en planten' verdere bekendheid te geven bij een groter publiek. Zo worden ook Nederlanders bereikt die vaak onbewust door hun koopgedrag in het buitenland een bijdrage leveren aan de handel in bedreigde soorten. De conferentie biedt ook een goede gelegenheid om, mede in het licht van het regeringsvoornemen, uit te dragen dat Nederland actief zal inzetten op het bereiken van de Millennium Ontwikkelingsdoelen, met name het verankeren van duurzame ontwikkeling.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg